

Historické souvislosti

Dynastie Song 宋 (960-1279) zahajuje v čínských dějinách “moderní”, resp. novověké období. Je pro ně charakteristický rozvoj a vysoká úroveň různých odvětví lidské činnosti jako knihtisk, plavba, průmyslové a zemědělské technologie, přírodní vědy, ale i literatura, neokonfuciánská filosofie atd.

Songové získali císařský trůn po půl století trvajícím rozpadu (tzv. Pět dynastií a deset království / *wudai shiguo* 五代十国) a trvalo téměř dvacet let, než Čínu vojensky sjednotili; avšak zdaleka ne v takovém územním rozsahu, jaký měla za vrcholných Tangů. Se státem Liao 遼 (907-1125), založeným nomádskými Kitany, vedli válku o severní hranici, a protože se nedokázali bránit jejich nájezdům, postoupili jim území a uzavřeli s nimi roku 1004 rovnostranné příměří. O čtyřicet let později se Songové stejným způsobem vyrovnali i s Tanguty, kteří na severozápadě založili vlastní stát [Západní] Xia 夏 (1032 - 1227).

Ve válce s Džurčeny (dynastie Jin 金, 1115-1234) podlehli a císařský dvůr uprchnul na jih, kde se podařilo obnovit říši. Proto se dějiny této dynastie dělí na Severní Songy (960-1126) a Jižní Songy (1127-1279). Džurčeni se podobně vypořádali i s Kitany, kteří před nimi uprchli daleko na západ a tam obnovili [Západní] Liao.

V průběhu 13. století všechny tyto státy postupně okupovali Mongolové. Jejich vpády provázelo zuřivé ničení, vůči Číňanům a jejich civilizaci projevovali pohrdání. Situace byla už mnohem klidnější, když Kublajchán vyhlásil dynastii Yuan 元 (1271-1368). Za ní dosáhla rozkvětu městská kultura, například divadlo. Již za Songů se začal vyrábět kvalitní porcelán, se kterým se za Yuanů obchodovalo po celé Asii. Nemenším vývojem než keramika prošlo také tušové malířství a jeho rozmanité žánry.